

9.7.2025

Valtiovarainministeriö

Lausuntopyyntönne 1.7.2025

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Valtionvarainministeriö on 1.7.2025 pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta. Ympäristöministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi kaivostoimintaa koskevaa sähköveroa. Muutosesityksen mukaan kaivostoiminnan sähkönkäyttö siirrettäisiin alemmasta veroluokasta II yleiseen sähköveroluokkaan I. Käytännössä kyse on sähköveronkorotuksesta kaivostoiminnan osalta. Esityksessä esitetyn arvion mukaan muutos kasvattaisi valtion sähköverotuloja noin 9 miljoonalla eurolla vuoden 2026 tasolla, jatkossa hieman enemmän. Muutoksen keskeisenä tavoitteena on valtion verotulojen kasvattaminen.

Keväällä 2025 pyydettiin lausuntoa vastaavasta hallituksen esitysluonnoksesta, johon sisältyi kaivostoiminnan ohella myös konesalien maksaman sähköveron korottaminen. Uudesta esitysluonnoksesta konesalit kuitenkin puuttuvat. Tätä muutosta ei perustella suoraan mutta ilmeisesti ainakin yhtenä syynä on saatu lausuntopalaute. Useat lausunnonantajat suhtautuivat lausuntoyhteenvedon perusteella kriittisesti konesalien maksaman sähköveron korottamiseen. Ympäristöministeriön käsityksen mukaan konesalien sähköveron korottamiselle olisi ollut hyvät perustelut, sillä kuten kaivostoiminnan alempi sähkövero, on kyseessä verotuki. Verotuki ei ole perusteltu, sillä konesalien energiatehokkuuden parantaminen on niiden kasvavan sähkönkulutuksen vuoksi entistä tärkeämpää.

Alemman sähköveroluokan mukainen vero on tällä hetkellä 0,05 senttiä kilowattitunnilta ja ylemmän, yleisen veroluokan sähkövero 2,24 senttiä kilowattitunnilta. Alemman sähköveroluokan piirissä ovat teollisuus sekä ammattimainen kasvihuoneviljely. Konesalit ovat olleet alemman sähköveron piirissä vuodesta 2014. Kaivostoiminta on vuodesta 2017 maksanut alemman veroluokan mukaista sähköveroa.

Ympäristöministeriö yhtyy esitysluonnoksen mukaiseen käsitykseen siitä, että kaivostoiminnalle maksetaan nykytilanteessa verotukea, joka muodostuu sähköveroluokkien välisestä erotuksesta. Korkeampi sähkövero heikentäisi jossain määrin kaivostoiminnan kannattavuutta nykytilanteeseen verrattuna. Toisaalta Suomi säilynee edelleen houkuttelevana investointikohdemaana kaivostoiminnan näkökulmasta mm. edullisen sähkönhinnan takia. Suomella on myös muita vetovoimatekijöitä, jotka ovat relevantteja kaivostoiminnan sijoittumisen kannalta. Ympäristöministeriön käsityksen mukaan kaivostoiminnan energiatehokkuuden parantaminen on toimialan kasvavan energiankulutuksen vuoksi entistä

tärkeämpää. Kaivostoiminnan siirtäminen korkeampaan energiaveroluokkaan on linjassa tämän tavoitteen kanssa.

Ympäristövaikutusten arviointiosiossa on tarkasteltu miten esitetty muutos vaikuttaisi kaivostoiminnan sähköistymiseen. Ympäristöministeriö yhtyy esityksen arvioon siitä, että veroluokan muutoksen vaikutus kaivostoiminnan sähköistymiseen on pieni johtuen sähköistymisen monista edullisista vaikutuksista.

Ympäristöministeriö pitää esitystä yleisesti ottaen hyvin valmisteltuna. Valmistelun avoimuuden kannalta olisi kuitenkin ollut eduksi esittää keskeiset perustelut konesalien poisjättämiselle esityksestä.

Ylijohtajan sijainen, ympäristöneuvos

Outi Honkatukia

Ympäristöneuvos

Magnus Cederlöf